

V CHOTĚBOŘI SEJÍ S AKTIVNÍ PŘÍPRAVOU

Na statku Doubravka v Chotěboři sejí již déle než deset let secí kombinací s rotačními bránami. Když se rozhodli v roce 2021 původní kombinaci nahradit novou technikou, zvolili opět stejnou koncepci. Z výběrového řízení vzešla vítězně pneumatická tažená secí kombinace Pöttinger Aerosem s pracovním záběrem pět metrů. Na statek byl následně dodán první model Aerosem VT 5000 prodaný v České republice.

STATEK DOUBRAVKA, s. r. o., v Chotěboři na Havlíčkobrodsku, stejně jako místní raně barokní zámek z počátku 18. století, jsou součástí panství patřícího hraběti Janu Dobrzenskému. Pracovníci statku obhospodařují 1167 ha zemědělské půdy, z nichž je 726 ha orné půdy, 416 ha trvalých travních porostů a 25 ha tvoří úhory. Pozemky statku se nacházejí v nadmořské výšce kolem 500 m. Kromě zemědělské půdy patří k panství také 1100 ha lesa. „Provazujeme rostlinnou i živočišnou výrobu,“ popisuje činnosti na statku agronom a mechanizátor v jedné osobě Dušan Jaroš a pokračuje: „Živočišná výroba je zaměřena na chov skotu bez tržní produkce mléka plemen charolais a masný simentál. Celkem je v chovu více než 350 kusů.“ Skot je během roku na pastvě, na zimu je přemístěn do zimoviště.

V rostlinné výrobě na statku pěstují na 150 ha ozimou pšenici a na stejné výměře ozimou řepku, plocha 100 ha je v osevním postupu vyhrazena pro ječmen jarní sladovnický a dalších 100 ha pro oves (nahý i pluchatý). Kolem 80 ha je vyčleněno pro ozimý ječmen a také pro mák setý. Zbytek výměry je rozdělen mezi kukuřici na siláž a jarní pšenici s podsevem kmínu dvouletého.

POUZE ORBA

Po podmítce talířovým podmičákem je veškerá půda zorána. A to jak pro ozimy, tak pro jařiny. Dva pluhy, šesti- a sedmiradličný, to zvládají do konce listopadu. A protože je živočišná výroba producentem organických hnojiv, je orba využita také pro zapravení chlévského hnoje (kejdu aplikuje a zapravuje samojízdný aplikátor ve službě). V rámci předseťové přípravy jsou zpracovány především souvratě či místa kolem sloupů, pokud to však situace vyžaduje, zpracuje kompaktor celý pozemek.

Agronom a mechanizátor Dušan Jaroš (vlevo) s obsluhou Václavem Sokolem

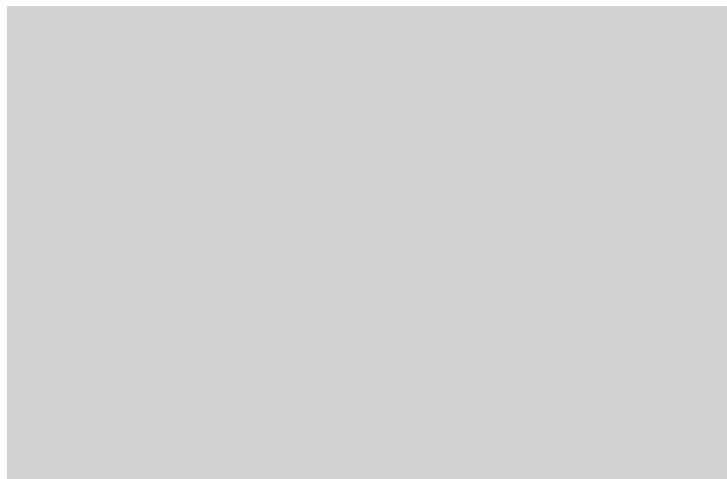
Kombinace Aerosem VT 5000 seje kromě kukuřice všechny plodiny

SETÍ KOMBINACÍ

Vlastní setí zajišťuje na statku secí stroj vybavený rotačními bránami. Deset sezón zde pracovala nesená čtyřapůlmetrová secí kombinace s rotačními bránami a diskovými secími botkami. Sela obilniny, mák, hrách, svazenku a další plodiny. Celkem zasela kolem 9000 ha. Tento systém setí se osvědčil, a tak když v roce 2021 nastal čas přemýšlet o novém secím stroji, bylo jasné, že se výběr zaměří opět na secí kombinace s rotačními bránami. Tentokrát však na tažená a pokud možno s větším pracovním záběrem.

VÝBĚR NOVÉHO STROJE

„Novou kombinaci jsme začali vybírat v létě roku 2021. Zjistili jsme, že někteří výrobci je už nevyrobějí, jiní jen v menších pracovních záběrech nebo jako kombinace čelních zásobníků a vzadu nesených bran s výsevním ústrojím. Výběr se tak zúžil, na nějaké tři značky,“

popisuje výběrové řízení Dušan Jaroš. Na konečné rozhodnutí měla vliv cena a technické řešení. „Nakonec jsme vybrali secí kombinaci Pöttinger Aerosem VT 5000 s pracovním záběrem pět metrů a na podzim roku 2021 ji objednali, konstatuje agronom a dodávčí: „Kromě příznivé ceny mne zaujalo, že tento secí stroj dokáže pracovat s různými kolejovými řádky. Je jedno, jestli má postřikovač záběr 18 m, 24 m nebo jiný, příslušný údaj se zadá do počítače, ten se tomu přizpůsobí a při setí podle toho vypíná secí botky. Ocenil jsem i dělenou násypku, dvě výsevní ústrojí a možnost vysévat v jednom přejezdu dvě plodiny nebo sít a současně přihnojovat.“

Denní výkon se pohybuje mezi 20 a 30 hektary

OD LOŇSKÉHO JARA

Prodejce, společnost AGROZET České Budějovice, a. s., dodal secí kombinaci na začátku dubna loňského roku. Byla to první secí kombinace Aerosem VT 5000 v České republice.

A ihned po svém příjezdu se zapojila do jarního setí. Agregována je s traktorem John Deere 6250R.

Roční zkušenosti se secí kombinací mají na statku velmi pozitivní. Aerosem chválí obsluha stroje i mechanizátor, který navíc sám občas při setí vypomůže. Jak přiznává, setí s touto soupravou jej opravdu baví. Oba oceňují jednoduchý způsob nastavování a ovládání secí kombinace (secí stroj je ISOBUS kompatibilní a je ovládán prostřednictvím monitoru traktoru), možnost za jízdy z kabiny traktoru vyměňovat nebo zahlubovat rotační brány (bez vlivu na vlastní setí) a reagovat tak například na velké kameny nebo jiné anomálie na pozemku. A co je u secího stroje nejdůležitější, chválu si zaslouží i vlastní uložení osiva do půdy. Kvalitně zaseté osivo následně rovnoměrně vzchází. Z hlediska přejezdů je důležité, že se složený stroj snadno přepravuje.

V Chotěboři nový secí stroj seje všechny plodiny s výjimkou silážní kukuřice. „Secí kombinace Aerosem VT 5000 uspěla nejen při setí obilnin, ale velmi přesně vysela i mák, kterého vyséváme 1,6 kg/ha. Letos jsme s ní také seli jarní pšenici a kmín v jednom přejezdu,“ pochvaluje si Dušan Jaroš a pokračuje výčtem výhod setí kombinací s aktivní přípravou: „Se secí kombinací vybavenou rotačními bránami můžete vyjet do pole dřív. Je to ideální řešení například pro setí výše zmíněného máku, půda je načechraná a není vyschlá.“

Další výhodou je, že není třeba připravovat pozemek před setím jinými stroji. Šetří se technika, pohonné hmoty a snižuje se počet přejezdů po pozemku.“

Za den Aerosem VT 5000 zaseje kolem 20 ha, v optimálních podmínkách i 30 ha. Za rok zaseje celou výměru orné půdy (s výjimkou kukuřice).

Pracovní rychlost se pohybuje nejčastěji v rozmezí 10 až 11 km/h, spotřeba při setí do hrubé brázdy bývá kolem 9 l/ha.

Do budoucna chtějí na statku využívat při setí také navigaci GPS. Tu však bude třeba umístit také na secí stroj.

AEROSEM VT 5000

Osivo může být uloženo jen tak dobře, jak dobře má připravenou půdu. V případě pneumatické tažené secí kombinace Aerosem VT připravují secí lůžko rotační brány Lion C poháněné vývodovým hřídelem. A podle uživatele ho připravují velmi dobře. Světlá výška rotačních bran je 27 cm.

Podélně dělený tlakový zásobník s objemem 2800 litrů a dvojitým výsevním ústrojím je rozdělen v poměru 50 : 50 a umožňuje vysévat jeden druh osiva, dvě různé plodiny nebo osivo kombinovat s hnojivem. Je umístěn na oji, čímž je dosaženo optimálního rozložení hmotnosti a navíc má kombinace kompaktní rozměry s délkou pouhých 7,5 m. Plnění zásobníku usnadní nízká výška 2,17 m.

Každá strana zásobníku má samostatnou komoru s dávkovacím válečkem. Následně jsou dva komponenty společně dopravovány vedením k rozdělovací hlavě. Oba výsevky lze ovládat nezávisle na sobě pomocí dvou aplikačních map.

Rozdělovací hlava IDS řídí všechny vývody prostřednictvím BUS systému s různými možnostmi dávkování a ukládání osiva do řádků včetně elektronického řazení kolejových řádků pomocí servomotorů. Kolejové řádky je možné řadit symetricky, asymetricky nebo jednotlivě.

Ve středu kombinace umístěný profilovaný válec o průměru 800 mm, který plní i funkci transportní, snižuje tlak na půdu a valivý odpor, takže nedochází k hrnutí půdy před válcem. Velká kontaktní plocha válce v kombinaci se speciálním drážkovým profilem zajišťují optimální opětovné utužení seťového lůžka. Hydraulicky tlumený válec podporuje plynulost při setí a umožňuje dosažení vysoké pracovní rychlosti na různých typech půd.

Osivo je ukládáno třídičnou výsevní lištou (s velmi dobrým kopírováním terénu) se systémem dvoudiskových botek Dual Disc s hydraulicky nastavitelným přitlakem až 60 kg. Hloubkové vedení botek zajišťují utužovací kolečka. Botky jsou umístěny ve dvou řadách s roztečí 30 cm. Osivo je vyséváno do řádků vzdálených 12,5 cm.

Uživatele potěší i jednoduché řešení hydraulických okruhů. Všechny funkce stroje lze ovládat pouze třemi dvojitými hydraulickými okruhy. Pohon ventilátoru vyžaduje jednočinný okruh s volným zpětným vedením, dvojitý okruh jsou třeba pro zvedání a spuštění stroje, nastavení pracovní hloubky rotačních bran, nastavení hloubky setí a přitlaku secích botek, ovládání znamenáků a premergentní značení kolejových řádků. ■

Jiří Hruška
Foto autor